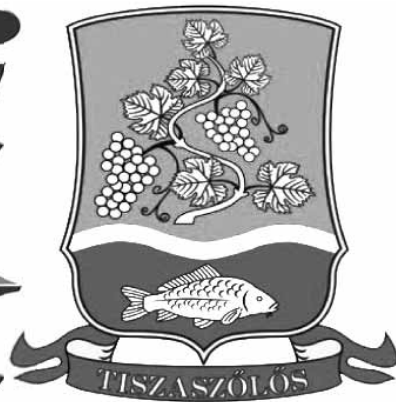

Szőlősi Hírek

AZ ÖNKORMÁNYZAT LAPJA II. évf. 3. szám

2008. AUGUSZTUS

Augusztus

Lassan vége a forró nyárnak...Az idén is rekordokat döntött a hőség, eldugultak az országutak a vízpartra igyekvő autósok, magyar és külföldi turisták miatt. Ilyenkor mindenki pihenni, szórakozni vágyik.

Tombolt a nyár... Rekord mennyiségű eső esett ezen a nyáron. Viharok tépték a házak fedelét, jég verte az ígéretesnek mutatkozó termést. A klímaváltozás miatt erre is fel kell készülni. Azt mondják a sokat megélt öregek, hogy nem kell ettől annyira megijedni, hiszen korábban is ilyen szélsőséges volt az időjárás. Mesélnek olyan időkről, amikor a forróság miatt térdig sem ért a kalász, máskor meg ladikból arattak a sok eső miatt. Úgy látszik itt mindig nagyon meg kellett dolgozni a mindennapi kenyérért. A magyar Alföldön augusztusra mindenütt befejeződik a búza aratása. A betakarítás végét aratóbálok, ünnepek zárták, de ezek csak akkor voltak örömeteliek, ha megteltek a magtárak, a kamrák terménytárolói, a szuszékok. Ha elverte a jég, vagy ki sem kelt az elvetett mag szomorú aratás, és még szomorúbb év várt a szegényebb sorsúakra...

Ma alig hallunk erről a fontos nyári munkáról. Tiszaszőlősön is néhány család gondjává zsugorodott ez a fontos munka, akik valóban éjt-nappallá téve dolgoznak azért, hogy az ősszel vetett magból időben betakarítva, jól tárolva meglegyen a mindennapink. Néhány alkalommal óriási kombájnok foglalják el az utat, majd púposra rakott pótkocsik szállítják a frissen learatott szemeket. Jó termést ígért a tavaszi, nyáreleji határ, de az özönvízszerű esők miatt 1 millió tonna búzából már nem lehet kenyeret sütni, talán állati takarmányok alapanyagaként hasznosulhat. Az idén sem szorulunk gabonaimportra, sőt ha jó ára lesz külföldön is értékesíthetünk a feleslegből. Nem is olyan régen még hivatalos ünnepe volt az

új kenyérnek. Augusztus 20-án Szent István és az alkotmány ünnepén az új kenyér is szót kapott, de az elmúlt években ez is sokat változott. Úgy tűnik, mióta biztonságosan megterem a kenyérnekvaló, nincs mit ünnepelni az új kenyéren, az alkotmányunkra meg inkább kétségekkel tekintünk, mintha a demokrácia alapjait tartalmazó okmány csak hivatkozási alap lenne a csoportérdekek hálójában. Ha nem rontják el az ünnepünket legtöbbször és őszintén első királyunkra, az államalapító Szent Istvánra emlékezünk a hivatalos állami ünnepen. A latin nyelvű krónikás ének így magasztalta királyunkat:

*„Ím eljött az áldott új nap
zengő üdvös ünnepe
szent királyunk-Istvánunknak!
Míg tart e világ heve,
örvendjen, ki őáltala
lőn Urunk örököse
s érdeméből nyeri vala,
hogy a mennynek részese ...”*

Mi pedig - késői utódai- államalapítói tevékenységét elismerve fejet hajtunk a kitűnő hadviselő és belső ellenfelein győzedelmeskedő, erőskezű uralkodó emléke előtt.

Oláh Vince

Gratulálunk...

Fekete Margitka védőnő a Semmelweis-nap alkalmából - 4 évtizedes lelkiismeretes munkájának elismeréseként - az Egészségügyi Miniszter Díszoklevele kitüntetésbe részesült. A kitüntetéshez szívből gratulálunk, és mi is köszönjük a településünkért végzett munkáját!

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Tisztelt Olvasók!

A Szőlősi Hírek idei második számának lapzártáját követően Tiszaszőlős Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2 alkalommal ülésezett.

1. 2008. június 24.

- Határozatot hozott a Tiszafüredi Mikrotérési Közoktatási Intézményi Társulás feladatellátásáról. Nem tartotta megalapozottnak, hogy 2008. szeptember 1. napjától a Tiszafüredi Mikrotérési Közoktatási Intézményi Társulás feladat ellátását átadja a Tiszafüred Kistérség Többcélú Társulás részére és a intézményeként működtesse. Egyetértett azzal, hogy a jelenleg működő Tiszafüredi Mikrotérési Közoktatási Intézményi Társulás fenntartásába bevonja a tiszafüredi Zrínyi Ilona Általános Iskolát és a Pedagógiai Szakszolgálatot.
- Megtárgyalta és egyetértett az Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal Törvényességi Ellenőrzési Főosztály által tett törvényességi észrevétellel.
- Megtárgyalta és elfogadta a 2007. évben Tiszaszőlős településen végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót.
- Állást foglalt a Tiszaszőlős Község Önkormányzat tulajdonát képező a 0333; 0340/1; 0340/3; 01444; 018; 014; 017; helyrajzi számú ingatlanok megosztásáról és értékesítése tárgyában benyújtott kérelemmel kapcsolatban. Az értékesítésről helyszíni bejá-

rást követően fog dönteni a képviselő-testület.

- Döntött Tiszaszőlős Község Önkormányzatának az ÉOP-2008-4.1.3.A. kódszámú pályázatban való részvételéről, melynek keretében Tiszafüred Kistérség Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központja Tiszaszőlős Szakmai Egységének Tiszaszőlős, Jókai út 17. alatti telephelyén - sikeres pályázat esetén - 10.000.000 Ft. összegű beruházást kíván megvalósítani.

2.2008. július 31. napján ülésezett a képviselő-testület, melyen a következő témát tárgyalta meg:

- Megtárgyalta Tiszaszőlős Község Önkormányzat Képviselő-testülete számára benyújtott rendelet-tervezetet a települési szilárd hulladék gyűjtésével, elhelyezésével kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatásról alkotott 3/2007. (IV.12.) önkormányzati rendelet módosításáról. Nem fogadta el a szolgáltató által javasolt és kidolgozott díjemelést, így a régi és kidolgozott díj közötti különbség összege 2008. évben a képviselő-testület költségvetését terheli.
- Tiszaigar, 267. helyrajzi számú ingatlan tulajdon 1/3 részének térítésmentes önkormányzati

tulajdonba történő felajánlását elfogadta.

- Győri János és Győriné Szarvas Edit tiszaszőlős lakosok részére 100.000 Ft visszatérítendő és 100.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást biztosított első lakáshoz jutásuk támogatására.
- Közmunkaprogramban történő részvételről és az önkormányzati önrész biztosításáról döntött 10 fő foglalkoztatásával 2 hónapos időtartamra a képviselő-testület.
- A „Hat Szín Virág Óvoda” Tiszaszőlős tagintézményéhez az óvodai oktatási intézmény taneszköz-ellátottságának javítására kiírt eszközbeszerzési pályázat önrészének biztosításáról döntött a képviselő-testület. Nyertes pályázat esetén maximum 2.000.000,- Ft támogatást kaphat az önkormányzat.

Tájékoztatom az érdeklődőket, hogy a képviselő-testület nyilvános üléseiről készült részletes jegyzőkönyveket a felújított Községi Könyvtárunkban tanulmányozhatják, a legutóbb elfogadott önkormányzati rendeletek az önkormányzat hirdető-tábláján is megtekinthetők.

Szeleczkiné Zoboki
Magdolna
jegyző

Felhívás

A Szőlősi Hírek korábbi számában jeleztük, hogy készül Tiszaszőlős történelmi múltját feldolgozó könyv kiadása. A megírást egy sikeres pályázat keretében dr. Vadász István múzeumigazgató vállalta. Kérjük, hogy akik rendelkeznek régi oklevéllel, fényképpel, vagy olyan dokumentummal, amely jelentős szerepet játszott a község múltjában értesítse Tolvaj Lászlóné könyvtárost. Szívesen fogadunk ötleteket, javaslatokat a könyv tartamát illetően is.

ÉRTÉKEINK

„...*Ha sportolok, kiegyensúlyozottabb életet tudok élni!*”

Interjú Nagy Dáviddal, az Országos Diákolimpia aranyérmes kajakozójával

Véget ért a nyári olimpia, amely nemcsak a világ sportolójának találkozója és versenye, hanem az emberi összetartozás és a béke ünnepe is. Minden sportoló álma, hogy eljusson az olimpiára, de ehhez az egyéni adottságokon kívül nagy-nagy kitartásra, fegyelemre, rendszeres edzésre van szükség. Ez legtöbbször már a gyermekkorban elkezdődik, és igazi gyümölcse akkor érik be, amikor a diákkori versenyek után a felnőttek versengésében is részt vehet, akár a világelsők közé is bekerülhet.

Régóta foglalkoztatott a gondolat, hogy az **Értékeink** rovatban írjak Dávidról, aki egyébként az osztályomba jár, szeptemberben lesz nyolcadikos, és a községben talán sokan nem is tudják, milyen eredményeket ért el ebben a szép vízi sportban. A közelgő olimpia még inkább időszerűvé teszi a vele készített interjút. Két edzés közötti időpontban beszélgettünk a sportról, eredményeiről, terveiről a jövőt illetően.

– *Miért ezt a sportágat választottad a sokféle lehetőség közül?*

– Néhány éve Abádszalókon, a strandon béreltünk a szüleimmel egy túrakajakot, ezt kipróbáltam, nagyon megtetszett. Az unokatestvérem ekkor már kajakozott a Tiszafüredi Kajak – Kenu Egyesületnél, így én is jelentkeztem, és elkezdtem rendszeresen edzeni.

– *Mi az, ami miatt kedveled a kajakozást?*

– Nagyon jó a társaság, a kemény edzéseken kívül jó együtt a haverokkal, vonz a szép környezet, a víz, a Tisza-tó világa. Maga a sportolás biztosítja, hogy ne unatkozzak, van értelme a mindennapjaimnak.

– *Mióta kajakozol versenyszerűen?*

– *Van-e példaképed ebben a sportágban?*

– A híres sportolók közül Kammerer Zoltán olimpiai –és világbajnok kajakozó, vele már személyesen is találkoztam, tetszett a közvetlensége, ahogy beszélt velünk.

– Az edzőimet is példaképnek tekintem, segítőkészek, önzetlenül készítenek fel bennünket a versenyekre, sokszor szabadidejüket feláldozva.

– *Mit gondolsz, mennyire fogja meghatározni a sport további életedet?*

– Teljes egészében meghatározza, úgy érzem, hogyha sportolok, kiegyensúlyozottabb életet tudok élni nemcsak most, hanem felnőtt koromban is. Mindenképpen része lesz az életemnek.

– *Utolsó évet kezded az általános iskolában. Milyen terveid vannak a jövőre?*

– Szeretnék középiskolában továbbtanulni, kereskedelmi, üzletkötői képesítést szerezni. Ha az aktív

sportolást befejeztem felnőtt koromban, az edzői pályán folytathatom a sporttevékenységet.

– *Köszönöm a beszélgetést!*

Azt hiszem, az olvasók nevében is gratulálhatok a kimagasló eredményekhez, a jövőben hasonlóakat kívánok, valamint, hogy váljanak valóra Dávid előbbieken leírt jövőbeli terveit!

Sz.E.

ISKOLAI HÍREK – 2. ROMANAP

Tábor a Velencei-tónál

Nem is olyan régen, mint kisdíák vártam azt a napot, amikor a nyári szünetben táborozni indultam diáktársaimmal.

Most, felnőtt fejjel, volt tiszaszőlősi diákként, szőlősi lakosként, Szolnokon dolgozó tanárként vettem részt július 14-től július 19-ig a Velencei-tónál a szőlősi gyerekek táboroztatásán.

A lázas készülődés izgalma most is hatalmába kerített. Oláh Tünde és Hajdu Istvánné helyi tanítókkal állítottuk össze a táborhoz szükséges nélkülözhetetlen eszközöket, valamint a változatos színes programokat.

18 tanulóval indultunk útnak a gyönyörű helyre. A kezdeti esős idő ellenére minden kitűzött célunkat megvalósítottuk.

Megismerhettük Velence nevezetességeit, Kápolnányéken a Vörösmarty Mihály emlékházat és a református

templomot. Pákozdra hajóval utaztunk, hogy megláthassuk a Pákozdi 1848-as emlékhelyet, valamint a Pákozdi-Sukorói emlékmúzeumot. Ugyanitt egy túra után az arborétum csodálatos képe tárult elénk. A gyerekek vidáman vették birtokukba a kalandparkot, majd a kilátóból a lenyűgöző panorámában gyönyörködhattünk. Székesfehérváron az *Országalmát* tekintettük meg és a mesészerű, tüneményes Bory-várat.

Remek idő volt, így a gyerekek vágya is teljesülhetett – fürdőzés a Velencei-tóban.

A tábor során ki-ki maga választott versenyen vett részt: számháború, tollasbajnokság, futball, szkanderverseny, aszfaltrajz-verseny, zsákfutás, pingpong és helytörténettel kapcsolatos vetélkedő.

A kisdíákokkal írtunk tábori naplót, készítettünk tábori zászlót, jelvényt. Ezek, és a tábor során készült sok-sok fotó

kiállításra kerülnek az általános iskolában.

A tábortüznél dalokat tanultunk és nyársaltunk. Az újonc táborlakóknak ekkor volt a bátorságpróba, az eskütétel és az avatás, mely szintén felejthetetlen élmény marad számukra. Utolsó este a záró tábortüznél jutalmat kaptak a gyerekek a versenyeken való részvételért, valamint a *tiszta szoba* címért. Mindenki oklevelet hozhatott haza - a „tábor leg” címét-, melyet a hat nap során rájellemező tulajdonságáért kapott.

Kellemesen elfáradva, élményekkel gazdagon térhettünk haza, fogadalmat téve, hogy jövőre is táborozni megyünk.

Ezekért az élményekért, a programok megvalósulásáért köszönet mindazoknak, akik anyagi támogatásukkal segítettek a tiszaszőlősi gyerekek táborozását.

Angi Tamara Veronika

A 2007/2008-as tanévben a „Cseh István és néhai Szilágyi Ida Alapítvány” által a tanévzáró ünnepségen pénzjutalommal díjazott tanulók névsora:

5. osztály:

JUHÁSZ ZSIGMOND (kitűnő), SZÉP GÁBOR
SOMOGYI BRIGITTA, SZABÓ LIZA

6. osztály:

BENCZE ISTVÁN (kitűnő), GUTI PATRIK
NOVÁK BERNADETT, SIMON ADRIENN

7. osztály:

MULITER RICHÁRD, LÓDI ALEXANDER
FEKETE EDINA, VARGA EDINA

8. osztály:

FAZEKAS MÁTYÁS
PÓCS MELINDA, SZEGEDI ANDREA

Az alapítvány szabályzata szerint minden felső tagozatos osztályból – legalább 4,00 átlageredményt elért - legjobb 2 lány és 2 fiú tanuló részesülhet pénzjutalomban. Ebben az évben a nyolcadik osztályban csak 1 fiú tanuló részesülhetett ilyen kitüntetésben, ezért a kuratórium döntése értelmében a két kitűnő tanuló között ez az összeg szétosztásra került. Így a díjazottak fejenként 6.000 Ft-ot, a kitűnő tanulók 9.000 Ft-ot vehettek át az ünnepségen.

2. Romanap

Az idén július 5-én tartottuk meg a 2. Romanapot. A szervezők úgy gondolták, hogy az idén is színes programmal várják a Nóbordára kilátogató közönséget. Ez sikerült is, mert mindenki jól érezte magát. Örömmel fogadták a sztárvendégünk – Bódi Csaba – műsorát, nagy taps kísérte a Tűzrózsák színvonalas produkcióját. Sikere volt a szépségversenynek is. Ezúton is megköszönjük a támogatók hozzájárulását, Csiki Ferencnének és segítőinek a finom ebédet.

Nagy Aranka

LÁTOGATÓBAN CSEH ISTVÁNNÁL

„*Úgy gondoltam, majd a gyerekek emlékezni fognak rá...*”

Látogatóban Cseh István nyugdíjas Áfész üzemágvezetőnél

Minden évben az általános iskola legjobb tanulói pénzjutalmat vehetnek át Balázs István kuratóriumi elnöktől, melyet a Cseh István és felesége - Szilágyi Ida- vagyonaiból létrehozott alapítvány finanszíroz. Az idén is kiosztották a jutalmakat, a névsor lapunkban olvasható. A szerkesztőség nevében ezúton is gratulálunk a nyerteseknek.

A jutalmak átadása után felmerülhet sokunkban a kérdés: Olyan gazdag Cseh István, hogy vagyonaiból jut még a szőlősi gyerekeknek is? A kérdést személyesen neki fogalmaztuk meg. Pista bácsi a lényeg jobb megértése érdekében az egész életét elmesélte. Itt született, szülei földműves emberek voltak. Itt járt iskolába, szerette az iskolát, mindig kitűnő tanuló volt. Legszebb emléke az volt, amikor egy jól sikerült rajza után még a tiszteletes úr is megdicsérte. Az elemi iskola befejezése után a föld várta: már 13 évesen markot szedett, segített a családi gazdaságban, élte a falusi fiatalok minden napi életét. A nagy változást a katonaság, a háború hozott, és maradandó nyomokat hagyott. Hosszú történet az övé is, tele személyes emlékekkel a katonacimborákról, a megjárt városokról és falvakról. Ma is fejében annak a katonasorsnak a térképe, amely Szőlőstől, Egeren át a Don-kanyarhoz vezetett, és onnan vissza sebesülten – gyalog és vonaton- Kijevig, majd Kassán, Miskolcon át a hüttenbergi amerikai fogságig. Ezek az emlékek gyakran felsejlenek, benne a mindig visszatérő gondolata volt, hogy *haza akarok menni...* Neki sikerült... Szerencséje volt, mert az orosz dum-dum golyó nyomai begyógyultak. Mindig észrevette a kínálkozó lehetőséget, amely

a túlélést jelentette, de sokszor csak ösztöneire hallgatva vágta ki magát a nehéz helyzetekből. Itthon a romok és a munka várta. Dolgozott és felfigyeltek rá. 1962-től a Földműves Szövetkezet, majd az Áfész

volt nyugdíjazásig a munkahelye. Termeltetési, szállítási, értékesítési üzemágvezetőként szerteágazó feladata volt. Rengeteg emléke van az ott végzett sikeres munkáról, amire ma is nagyon büszke. Sok emberrel volt dolga, de mindig jóra való, dolgos emberekkel vette körül magát, és meglátta azt is, ha valakinek már kora reggel sáros volt a cipője. Naponta ingázott Szőlős és Füred között, este a felesége -Ida néni- várta. Szépen éltek, de a nyugdíjas évek – különösen a felesége halála után - már nem sok örömet hoztak. Gyakran elgondolkozott azon, hogy mit hoz a jövő, kire támaszkodhat, ha leesik lábról. Gyermekük nem született, nem jártak emiatt soha orvosnál, így sosem derült ki, miért maradt el gyermekáldás. Így marad-

tak a szomszéd és a rokon gyerekek. Ők viszont gyorsan megnőttek, elköltöztek és megszakadtak az érzelmi szálak. Régóta foglalkoztatta a gondolat, hogy mi lesz a sorsa az életük munkájával összegyűjtött vagyonnak. Elkölteni, szétszórni nem akarta. Odaadhatta volna valakinek, de erről rossz tapasztalatai voltak. 1996 karácsony éjszakáján született meg a gondolat, amely tettekké érelődött: alapítványt fog létrehozni. A gyerekeknek, akik kiemelkednek a tanulásban, akik megérdemlik a támogatást. Balázs István, az iskola akkori igazgatója támogatta az ötletet, bejegyezték az alapítványt. Innen a történet már ismerős, a sok boldog gyermek arc igazolta, hogy az átvirrasztott karácsonyi éjszaka nem volt hiába való. Néha egy-egy meghívó érkezik az iskolából. A múltkor Szegedi Margó egy óriási virágcsokrot hozott a jutalmazottak nevében, ez jól esett... De megjegyzi, hogy hálásak az iskolások is, mert sosem felejtik el ősszel megkoszorúzni a felesége sírját. Lassan telnek a napok, ha nincs a TV-ben a kedvenc sorozat vagy foci. Ilyenkor szemüveg nélkül átolvassa a Szabad Földet, és ki is fejtja a véleményét az egyes írásokról. Gyakran szakmai kérdésekben kér segítséget kedvenc lapjától. Különösen a növényvédelmi, permetezési tanácsok érdeklik. Néha meglátogatják a tiszafüredi ismerősei, szőlősi barátai, de ezek száma is erősen fogyatkozik.

Fényképet kértünk tőle, ő azt a képet javasolta, amikor még egyenes derékmal, optimistán néz a jövőbe. Így ismerték őt legtöbben...

Köszönjük Pista bácsi!

Imre Edina és Oláh Vince

FALUNAP

Gondolatok a Falunappal egybekötött virtusvetélkedőről...

A virtus nem idegen magyar embertől... Az erő, a gyorsaság, az ügyesség, a jó csapatszellem mindig kelléke volt a falusi emberek ünnepi rendezvényeinek. Ennek hagyománynak jegyében rendeztük meg június 21-én a „Kárpát Medence Magyarlakta Településeinek Virtusvetélkedője” területi döntőjét 8 csapat (Abádszalók, Alattyán, Berekfürdő, Jánoshida, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora és Sajósenye) részvételével 8 - embert próbáló - versenyszámban. Aki nem próbálta, nem tudja milyen nehéz taligát tolni szlalom pályán, tejeskannát cipelni, petrencés rudat tartva Toldi Miklóst utánozni, vagy a speciális szőlősi számot - a gumicsizmát hajítani - széllel szemben. Az erős emberek igazi mutatványa a kamionhúzás, de nem kismiska ehhez képest a 25 mázsás szekértolás sem, partnak felfelé 30 fokos kánikulában.

Az igazi csapat szellem a síelésnél mutatkozott meg igazán, hiszen az egy szál lécen egyszerre kellett mozdulni az 5 lábna... És az eredmény: sok-sok nevetés, a közönség elismerő tapsa, biztatása, na és a serleg a győzteseknek! Majd egy magyarosan kalóriadús ebéd - sertéspörkölt mangalicából - az öreg fák alatt.

Az országos döntőbe jutott Abádszalók, Sajósenye, Tomajmonostora csapata. Mi 3. helyezést értünk el, de nem szomorkodunk, hisz meghívást kaptunk a döntőre! Ezzel ismét a „tiszaszőlősi erős

embereké” a lehetőség, hogy képviseljék településünket 2008. augusztus 22-23-24-én Bölcskén és bizonyítsanak!

Csapatunk az itthoni versenyen a következő volt:

Nők: Fekete Gyözöné,

Gönczi Ágnes, Jakab Zoltánné, Nagy Tiborné, Paska Ferencné, Paska Zoltánné, Zabolai Lászlóné.

Férfiak: Bohács Róbert, Csáti József, Halmi János, Kalóz Imre ifj., Paska Ferenc, Paska Zoltán, Robert Wright, Rostás Gyula, Tolvaj László.

Csapatunk vezetői: Feketé né Bajzáth Ágnes és Víghné Borsós Melinda

Amíg a felnőttek „erősök” addig gyermekeink kipróbálhatták a hordólovaglás, lópatkódobálást, rongy-labdabást, diógörgetést, gólyalábazást, lovagi párbajt és az íjászatot.

Volt nálunk arcfestő, lu-fit hajtogató bohóc, póniló, körhinta, ugráló vár, sok-sok vásáros, jó idő, jó kedv és sok érdeklődő.

Ezen a napon kapták meg a „Fuss faludért 2008 méter” verseny győztesei megérdemelt jutalmukat.

A lányok közül: Hajnal

Piroska, Novák Bernadett, Szőnyi Vivien, Varga Edina. A fiúk közül: Balogh Attila, Guti Patrik, Győri István, Szőnyi Gábor kapott ajándékot. *Gratulálunk teljesítményükhöz!*

mezőgazdasági vállalkozó, Ábrahám Tamás-Nemzeti Étterem Tiszafüred.

Továbbá köszönetet mondunk: COOP-Rt Szolnok, Czinege Zsolt, Doma Ferenc, Kalóz Csabáné, Kozma Zoltán-Szőlőszem Farm, Ladányi János-LAD-ÉP Kft, Leviczki Eleménné, Multer Imre id., Nagy Ferenc, Tűzoltóság Tiszafüred, Oláh Péter, Oláh Vince, Paska Ferenc id., Soltész András, Soltész Attila, Szelezckiné Zoboki Magdolna, Turti Lászlóné, Valerie & Robert Wright anyagi, tárgyi segítségével.

Külön köszönetet mondunk a tiszaszőlősi Polgárőröknek, intézményeink dolgozóinak, a sok önkéntes segítőnek, akik közel hetvenen azon dolgoztak, hogy a nap jól sikerüljön!

A résztvevő csapatok visszajelzései megerősítettek abban, hogy jövőre ismét megpályázzuk a lebonyolítás jogát, talán elnyerjük a lehetőséget, és ismét „miénk a pálya”!

Könyvtárunkról...

Értesítem a tisztelt lakosságot, hogy a könyvtári selejtezés utáni értékesítésből 83.670 forint folyt be, amelyből már 57.290 forintot könyvvásárlásra fordítottunk. Ígéretünkhöz híven gyermekkönyveket, és az iskolai kutató munkát segítő köteteket vásároltunk. Az év második felében ezt az állomány gyarapítani kívánjuk, hogy még színesebb és aktuálisabb példányok legyenek a polcokon.

Ez év tavaszától a Megyei Versey Ferenc Könyvtárral kötött megállapodásunk szerint folyamatosan bővülő cserepéldányok színesítik a tiszaszőlősi olvasók lehetőségeit. Jelenleg 218 könyv van nálunk letétben, amely folyamatosan bővül, és a megszokott módon kölcsönözhető.

Tolvaj Lászlóné

ANYAKÖNYVI HÍREK – A VILÁG TITKAI

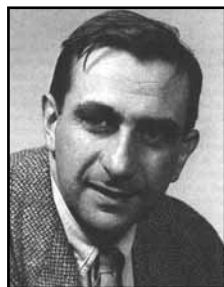
Anyakönyvi hírek

Legutóbbi számunk óta születtek:

Doma Jázmin Anna an: Doma Szilvia
Jó egészséget!

Legutóbbi számunk óta elhaláloztak:

Horváth Jánosné an: Tábori Julianna
 Varga Istvánné an: Balogh Julianna
 Tüdős György an: Biriszló Mária
 Balajti Mártonné an: Fekete Eszter
Béke poraikra!

Teller Ede

Az igazán nagy tudósok munkásságának megítélése általában ellentmondásos. Ez részben adódik abból is hogy a publikált munkásságuk „egyszerűsége” sokszor félrevezető! Eukleidész tételeiről (Szőlősi Hírek előző szám) pl. ISAAC NEWTON pályafutásának korai szakaszában, - tanítványai sze-

rint- úgy nyilatkozott, hogy, ”hogyan szórakozhat valaki azzal, hogy a bizonyításukról írogat”. Később ebből vezette le a differenciálszámítási elméletét, ami lehetővé tette, hogy a későbbi generációk tudósai szintén nagy felfedezéseket tegyenek, és az életünket meghatározó kutatásokkal foglalkozzanak. E-nélkül, most nem igen beszélhetnénk pl.: Neumann János (Számítógépet tervezett az atombomba tervezéséhez szükséges számítások gyorsításához) és Teller Ede munkásságáról sem.

Teller Ede életéről, és munkásságáról sok anyag található az interneten is, ezért most egy kicsit más szempontból vizsgálva következzék néhány epizód az életéből.

Teller Ede magyar származású amerikai atomfizikus. Legismertebb a hidrogénbomba kutatásokban való aktív részvétele, ezért az USA-ban mint „a hidrogénbomba atyja” vált közismertté.

Két hónappal halála előtt George Bush amerikai elnöktől megkapta az Elnöki Szabadság-érdemrendet. Akkor Teller úgy nyilatkozott, hogy erre azzal a közreműködéssel szolgált rá, mely elősegítette a hidegháború áldozatok nélküli megnyerését. Ez is tény, de az is, hogy fáradhatatlanul hirdette a honvédség fontosságát, és a nyolcvanas években erőteljesen támogatta és előmozdította a „csillagháborús” tervnek, - az űrbe kihelyezett mérgegrága védelmi rendszernek - a megvalósítását, ami az USA –t védte volna egy esetleges atomtámadással szemben. Politikai súlya, és fizikai teljesítménye miatt Tellert tartják, a huszadik század legbefolyásosabb tudósának. Vannak akik igen figyelmes, mások veszélyes embernek tartják! „Az emberiség még mindig Teller örökségével birkózik, még mindig igyekszik átvégődni, azokon a terveken, és eszméken, amelyeknek ő volt a bajnoka.” írja róla William J Broad. Talán a sok „Megérdemelt!” kitüntetés mellett ezért is kapta meg

az „Ig Nobel” díjat is 1991-ben, amit azoknak a tudósoknak ítélnek oda, akik nagyon „értéktelen, káros, semmirevaló” dolgot alkotnak.

A díj indoklása:

Béke-díj	Teller Ede	==	A hidrogénbomba és a csillagháborús terv kitalálásáért, illetve egész életén át tartó munkásságáért, amivel megváltoztatta az emberiség békével kapcsolatos gondolatait.
-----------------	------------	----	--

De tény az is, hogy felismerte az urán-grafit-víz típusú reaktorok veszélyforrását (Teller-Effektus) és az USA –ban már az ötvenes években sikerült leállíttatnia az olyan grafitos reaktorok működtetését, mint amilyen például a Csernobili erőmű. Csernobilban többek között Teller-effektus vezetett a katasztrófához, és részt vett az inherensen biztonságos (bolond-biztos) TRIGA reaktorok kifejlesztésében is.

Kapott kitüntetések, és elismerések:

Albert Einstein díj

Enrico Fermi-díj (1962)

National Medal of Science (Nemzeti Tudományos Medál)

A Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja, 1990.

A Magyar Köztársaság Rubinokkal Ékesített Zászlórendje, 1990.

Ig Nobel-díj, 1991

A Budapesti Műszaki Egyetem díszdoktora, 1991.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tiszteletbeli professzora, 1991.

Az Eötvös Fizikai Társulat tiszteletbeli tagja, 1993.

A Fizikai Szemle Nívódíja, 1994.

A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal, 1994.

A Magyar Nukleáris Társaság Szilárd Leó Érme, 1994.

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem díszdoktora, 1995.

A Magyarság Hírnevéért Díj, 1998.

Magyarországon 2001-ben megkapta a Corvin-láncot

Oláh István

APROPÓ

Hétköznapi tűzvédelem

A közelmúltban a Polgármesteri Hivatalban a helyi katasztrófavédelmi feladatok ellátásában résztvevők számára tartott tűzvédelmi előadásom során merült fel ötletként, hogy a lakosság tűzvédelmi ismereteinek gyarapítására fel kellene használni a helyi sajtót. E gondolat jegyében a mostani lapszámmal kezdődően elindítunk egy sorozatot, melyben megpróbálom a mindennapi életben előforduló helyzetek tűzvédelmi vonatkozásait megmutatni, az oda tartozó ismereteket közreadni.

Első témánk a kertekben keletkezett növényi hulladékok elégetésének szabályai-val foglalkozik. Fontos az elején leszögezni, hogy ez csak részben tűzvédelmi kérdés, legalább annyira, ha nem jobban környezetvédelmi kérdés is. A kiinduló jogszabály egy 2001-ben a levegő védelmének érdekében született Kormányrendelet, amely kimondja, hogy hulladékok nyílt téri, illetve háztartási tüzelőberendezésben történő égetése tilos. Ez azt jelenti, hogy cikkünk kizárólag a növényi hulladékok elégetésének szabályait tartalmazza, az egyéb hulladékok – a papír kivételével- még a vegyestüzelésű kazánban, kályhában sem égethetők el. A jogszabály általánosan a növényi hulladékok nyílt téri égetését is tiltja, ám a tilalom alól abban az esetben ad engedményt, ha jogszabály másként rendelkezik. Jelen esetben egy önkormányzati rendelet az a jogszabály, amely lehetővé teszi, és szabályozza Tiszaszőlős területén a növényi hulladékok nyílt téri égetését.

E rendelet ide vonatkozó szabályozása a következő:

- *Avart és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladékot a község belterületén hétköznapokon 18-22 óráig, a tűzvédelmi szabályok betartásával el lehet égetni. Ünnepeken, hétvégén az égetés tilos.*
- *Égetni csak megfelelően kialakított helyen, a személyi és vagyoni biztonságot nem veszélyeztető módon lehet. Az égetést végző*

személy az oltásról az égetést befejezően köteles gondoskodni.

- *Az égetendő hulladék nem tartalmazhat ipari eredetű hulladékot (műanyagot, gumit, vegyszert, festéket és ezek maradákeit).*
 - *Nyomvonalas létesítmény melletti árok, töltés, bevágás növényzetének égetése tilos.*
- Az önkormányzati rendeletben említett tűzvédelmi szabályokat az Országos Tűzvédelmi Szabályzat tartalmazza, melyek a következők:
- *Tűzveszélyes tevékenységet tilos olyan helyen végezni, ahol az tüzet vagy robbanást okozhat.*
 - *A szabadban tüzet gyújtani, tüzelőberendezést használni csak úgy szabad, hogy az a környezetére tűz- vagy robbanásveszélyt ne jelenthessen.*
 - *A szabadban a tüzet és az üzemeltetett tüzelőberendezést örizetlenül hagyni nem szabad. Veszély esetén vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.*
 - *Szabadban a tüzelés, a tüzelőberendezés használatának helyszínén olyan eszközöket, illetőleg felszereléseket kell készenlétben tartani, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg a tűz eloltható.*

Fenti szabályozás a hétköznapi életre lefordítva azt jelenti, hogy a kerti hulladék égetését csak szélcsendes időben, és az égetés helyét körültekintően megválasztva szabad végezni. (A hulladék csak növényi részeket tartalmazhat, így a műanyag falakonok, dobozok, palackok, festékes dobozok, rongyok, gumi, vezetékszigetelések, aeroszolos palackok, stb. égetése tilos!) Ne legyen semmi olyan a közelben amire a tűz áttérjedhet. Az égetés 2-3 méteres környezetből a száraz aljnövényzetet, avart el kell távolítani. Fontos, hogy egyszerre mindig csak kisebb adagokat rakjunk a tűzre, mert a sok egyszerre égő száraz hulladék nagy hősugárzást jelent a környezetére, valamint

a nagy hőfejlődés erős felfelé tartó légáramlást alakít ki, ami égő növényi részeket is magával ragad, így úgynevezett „röptüzek” alakulhatnak ki, amelyek több tíz (20-30-40) méterrel távolabb is képesek meggyújtani más éghető anyagokat, akár nádfedésű épületeket, széna-, szalmakazlakat is. Soha ne maradjon felügyelet nélkül az égetés, még egy-két percre sem.

Nagyon fontos, hogy legyen a helyszínen olyan eszköz felszerelés, amellyel, ha mégis elszabadulna a tűz, meg tudjuk fékezni. Legjobb, ha a kerti csapra, szivattyúra már a munka megkezdése előtt felcsatlakoztatjuk a locsolótömlőt, hogy szükség esetén ezzel el tudjuk oltani a tüzet. Ha ez nem áll rendelkezésünkre, akkor 2-3 vödör, vagy locsoló vízzel megtöltve feltétlenül legyen odakészítve. Valószínűleg otthon nem áll rendelkezésre a tűzoltók „szikracsapó”-nak nevezett eszköze, de lapát vélhetően van, s ez is alkalmazható a talajon terjedő tűz elcsapkodására.

Az égetés befejeztével a tüzet el kell oltani, s a környezetét át kell vizsgálni, hogy sehol ne maradjanak égő, izzó, parázsló részek, amelyekből újra feltámadhat a tűz.

Az itt leírtakat betartva a nem kívánatos tűz megelőzhető.

Fontos azonban, hogy a kerti hulladékok elégetésénél a tűz-, és környezetvédelem mellett még egy fontos dologra figyelemmel legyünk. Ez nem más, mint a békés egymás mellett élés. Sok kellemetlenséget okozhatunk közvetlen és távolabbi szomszédainknak a nem kellő körültekintéssel, a szabályok be nem tartásával végzett égetéssel. Biztosan sokaknak okozott már bosszúságot a kitergetett mosott ruhát, vagy a nyitott ablakokon a lakást elárasztó, vagy a délutáni kerti tevékenységet, hétfégi pihenést megzavaró füst, melyet a figyelmetlen, netán rosszindulatú égetés okozott. Legyünk tehát tekintettel egymásra. Végső soron a tűz-, és környezetvédelmi szabályok is mind- arra szolgálnak, hogy az életünk biztonságosabb, ezáltal nyugodtabb legyen.

Molnár László

SZŐLŐSI HÍREK TISZASZŐLŐS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

FELELŐS SZERKESZTŐ: OLÁH VINCE

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG: Szabóné Szegedi Edit, Szeleczkiné Zoboki Magdolna, Tolvaj Lászlóné

Molnár László, Tar Lajos,

Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal 5244 Tiszaszőlős, Fő út 21. Telefon: 59-511 408

Lapnyilvántartás: 163/107/1/2008.szám alatt. Nyomda: Karcagi Nyomda Kft.